

Lege nr. 272/2004

din 21/06/2004

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 557 din 23/06/2004

privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale și definiții

Art. 1. - (1) Prezenta lege reglementează cadrul legal privind respectarea, promovarea și garantarea drepturilor copilului.

(2) Autoritățile publice, organismele private autorizate, precum și persoanele fizice și persoanele juridice responsabile de protecția copilului sunt obligate să respecte, să promoveze și să garanteze drepturile copilului stabilite prin Constituție și lege, în concordanță cu prevederile [Convenției](#) Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea [nr. 18/1990](#), republicată, și ale celorlalte acte internaționale în materie la care România este parte.

Art. 2. - (1) Prezenta lege, orice alte reglementări adoptate în domeniul respectării și promovării drepturilor copilului, precum și orice act juridic emis sau, după caz, încheiat în acest domeniu se subordonează cu prioritate principiului interesului superior al copilului.

(2) Principiul interesului superior al copilului este impus inclusiv în legătura cu drepturile și obligațiile ce revin părinților copilului, altor reprezentanți legali ai săi, precum și oricăror persoane cărora acesta le-a fost plasat în mod legal.

(3) Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești.

(4) Persoanele prevăzute la alin. (3) sunt obligate să implice familia în toate deciziile, acțiunile și măsurile privitoare la copil și să sprijine îngrijirea, creșterea și formarea, dezvoltarea și educarea acestuia în cadrul familiei.

Art. 3. - De dispozițiile prezentei legi beneficiază:

- a) copiii cetățeni români aflați pe teritoriul României;
- b) copiii cetățeni români aflați în străinătate;
- c) copiii fără cetățenie aflați pe teritoriul României;
- d) copiii care solicită sau beneficiază de o formă de protecție în condițiile reglementărilor legale privind statutul și regimul refugiaților în România;
- e) copiii cetățeni străini aflați pe teritoriul României, în situații de urgență constatate, în condițiile prezentei legi, de către autoritățile publice române competente.

Art. 4. - În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) copil - persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nu a dobândit capacitatea deplină de exercițiu, în condițiile legii;
- b) familie - părinții și copiii acestora;
- c) familie extinsă - copilul, părinții și rudele acestuia până la gradul IV inclusiv;
- d) familie substitutivă - persoanele, altele decât cele care aparțin familiei extinse, care, în condițiile legii, asigură creșterea și îngrijirea copilului;
- e) planul individualizat de protecție - documentul prin care se realizează planificarea serviciilor, prestațiilor și a măsurilor de protecție specială a copilului, pe baza evaluării psihosociale a acestuia și a familiei sale, în vederea integrării copilului care a fost separat de familia sa într-un mediu familial stabil permanent, în cel mai scurt timp posibil;
- f) planul de servicii - documentul prin care se realizează planificarea acordării serviciilor și a prestațiilor, pe baza evaluării psihosociale a copilului și a familiei, în vederea prevenirii separării copilului de familia sa;

g) reprezentant legal al copilului - parintele sau persoana desemnata potrivit legii sa exercite drepturile si sa îndeplineasca obligatiile parintesti fata de copil;

h) A.N.P.D.C. - Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului;

i) C.P.C. - comisia pentru protectia copilului;

j) D.G.A.S.P.C. - directia generala de asistenta sociala si protectia copilului;

k) S.P.A.S. - serviciul public de asistenta sociala;

l) O.R.A. - Oficiul Român pentru Adoptii.

Art. 5. - (1) Copiii au dreptul la protectie si asistenta în realizarea si exercitarea deplina a drepturilor lor, în conditiile prezentei legi.

(2) Raspunderea pentru cresterea si asigurarea dezvoltarii copilului revine în primul rând parintilor, acestia având obligatia de a-si exercita drepturile si de a-si îndeplini obligatiile fata de copil tinând seama cu prioritate de interesul superior al acestuia.

(3) În subsidiar, responsabilitatea revine colectivitatii locale din care fac parte copilul si familia sa. Autoritatile administratiei publice locale au obligatia de a sprijini parintii sau, dupa caz, alt reprezentant legal al copilului în realizarea obligatiilor ce le revin cu privire la copil, dezvoltând si asigurând în acest scop servicii diversificate, accesibile si de calitate, corespunzatoare nevoilor copilului.

(4) Interventia statului este complementara; statul asigura protectia copilului si garanteaza respectarea tuturor drepturilor sale prin activitatea specifica realizata de institutiile statului si de autoritatile publice cu atributii în acest domeniu.

Art. 6. - Respectarea si garantarea drepturilor copilului se realizeaza conform urmatoarelor principii:

a) respectarea si promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului;

b) egalitatea sanselor si nediscriminarea;

c) responsabilizarea parintilor cu privire la exercitarea drepturilor si îndeplinirea obligatiilor parintesti;

d) primordialitatea responsabilitatii parintilor cu privire la respectarea si garantarea drepturilor copilului;

e) descentralizarea serviciilor de protectie a copilului, interventia multisectoriala si parteneriatul dintre institutiile publice si organismele private autorizate;

f) asigurarea unei îngrijiri individualizate si personalizate pentru fiecare copil;

g) respectarea demnitatii copilului;

h) ascultarea opiniei copilului si luarea în considerare a acesteia, tinând cont de vârsta si de gradul sau de maturitate;

i) asigurarea stabilitatii si continuitatii în îngrijirea, cresterea si educarea copilului, tinând cont de originea sa etnica, religioasa, culturala si lingvistica, în cazul luarii unei masuri de protectie;

j) celeritate în luarea oricarei decizii cu privire la copil;

k) asigurarea protectiei împotriva abuzului si exploatarei copilului;

l) interpretarea fiecărei norme juridice referitoare la drepturile copilului în corelatie cu ansamblul reglementarilor din aceasta materie.

Art. 7. - Drepturile prevazute de prezenta lege sunt garantate tuturor copiilor fara nici o discriminare, indiferent de rasa, culoare, sex, limba, religie, opinie politica sau alta opinie, de nationalitate, apartenenta etnica sau origine sociala, de situatia materiala, de gradul si tipul unei deficiente, de statutul la nastere sau de statutul dobândit, de dificultatile de formare si dezvoltare sau de alt gen ale copilului, ale parintilor ori ale altor reprezentanti legali sau de orice alta distinctie.

CAPITOLUL II

Drepturile copilului

SECTIUNEA 1

Drepturi si libertati civile

Art. 8. - (1) Copilul are dreptul la stabilirea si pastrarea identitatii sale.

(2) Copilul este înregistrat imediat dupa nastere si are de la aceasta data dreptul la un nume, dreptul de a dobândi o cetatenie si, daca este posibil, de a-si cunoaste parintii si de a fi îngrijit, crescut si educat de acestia.

(3) Parintii aleg numele si prenumele copilului, în conditiile legii.

(4) Copilul are dreptul de a-si pastra cetatenia, numele si relatiile de familie, în conditiile prevazute de lege, fara nici o ingerinta.

(5) Daca se constata ca un copil este lipsit, în mod ilegal, de elementele constitutive ale identitatii sale sau de unele dintre acestea, institutiile si autoritatile publice sunt obligate sa ia de urgenta toate masurile necesare în vederea restabilirii identitatii copilului.

Art. 9. - (1) În scopul realizarii dreptului prevazut la art. 8 alin. (1), unitatile sanitare care au în structura sectii de nou-nascuti si/sau de pediatrie au obligatia de a angaja un asistent social sau, dupa caz, de a desemna o persoana cu atributii de asistenta sociala.

(2) În vederea stabilirii identitatii copilului parasit sau gasit ori a parintilor acestuia, organele de politie competente au obligatia de a desemna una sau mai multe persoane responsabile cu realizarea demersurilor ce le revin, potrivit legii, pentru înregistrarea nasterii copilului.

Art. 10. - (1) Certificatul medical constatator al nasterii, atât pentru copilul nascut viu, cât si pentru copilul nascut mort, se întocmeste în termen de 24 de ore de la nastere.

(2) Raspunderea pentru îndeplinirea obligatiei prevazute la alin. (1) revine medicului care a asistat sau a constatat nasterea si medicului sef de sectie.

(3) Când nasterea a avut loc în afara unitatilor sanitare, medicul de familie având cabinetul înregistrat în raza teritoriala unde a avut loc nasterea este obligat ca, la cererea oricarei persoane, în termen de 24 de ore, sa constate nasterea copilului, dupa care sa întocmeasca si sa elibereze certificatul medical constatator al nasterii copilului, chiar daca mama nu este înscrisa pe lista cabinetului sau.

Art. 11. - (1) În situatia în care copilul este parasit de mama în maternitate, unitatea medicala are obligatia sa sesizeze telefonic si în scris directia generala de asistenta sociala si protectia copilului si organele de politie, în termen de 24 de ore de la constatarea disparitiei mamei.

(2) În termen de 5 zile de la sesizarea prevazuta la alin. (1), se întocmeste un proces-verbal de constatare a parasirii copilului, semnat de reprezentantul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, reprezentantul politiei si al maternitatii; când starea de sanatate a copilului permite externarea, în baza procesului-verbal, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului va stabili masura plasamentului în regim de urgenta pentru copil.

(3) În termen de 30 de zile de la întocmirea procesului-verbal, politia este obligata sa întreprinda verificarile specifice privind identitatea mamei si sa comunice rezultatul acestor verificari directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului.

(4) În situatia în care mama este identificata, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului va asigura consilierea si sprijinirea acesteia în vederea realizarii demersurilor legate de întocmirea actului de nastere.

(5) În situatia în care, în urma verificarilor efectuate de politie, nu este posibila identificarea mamei, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului transmite serviciului public de asistenta sociala în a carui raza administrativ-teritoriala s-a produs nasterea dosarul cuprinzând certificatul medical constatator al nasterii, procesul-verbal prevazut la alin. (2), dispozitia de plasament în regim de urgenta si raspunsul politiei cu rezultatul verificarilor.

(6) În termen de 5 zile de la primirea documentatiei prevazute la alin. (5), serviciul public de asistenta sociala are obligatia de a obtine dispozitia de stabilire a numelui si prenumelui copilului, în conformitate cu prevederile Legii [nr. 119/1996](#) cu privire la actele de stare civila, cu modificarile ulterioare, si de a face declaratia de înregistrare a nasterii la serviciul de stare civila competent.

(7) Dupa înregistrarea nasterii copilului, serviciul public de asistenta sociala are obligatia de a transmite directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului actul de înregistrare a nasterii copilului.

Art. 12. - (1) În situatia copilului gasit, precum si a celui parasit de parinti în alte unitati sanitare, a carui nastere nu a fost înregistrata, obligatia de a realiza demersurile prevazute de lege pentru înregistrarea nasterii copilului revine serviciului public de asistenta sociala în a carui raza administrativ-teritoriala a fost gasit sau parasit copilul.

(2) Expertiza medico-legala necesara pentru înregistrarea nasterii copilului este gratuita.

Art. 13. - (1) Unitatile sanitare, unitatile de protectie sociala, serviciile de îngrijire de tip rezidential, entitatile fara personalitate juridica, alte persoane juridice, precum si persoane fizice, care interneaza sau primesc în îngrijire femei gravide ori copii care nu poseda acte pe baza carora sa li se poata stabili identitatea, sunt obligate sa anunte, în termen de 24 de ore, în scris,

autoritatea administratiei publice locale în a carei raza își au sediul sau, după caz, domiciliul, în vederea stabilirii identității lor.

(2) Cel care ia un copil pentru a-l îngriji sau proteja temporar, până la stabilirea unei măsuri de protecție în condițiile legii, are obligația de a-l întreține și, în termen de 48 de ore, de a anunța autoritatea administratiei publice locale în a carei raza teritorială își are sediul sau domiciliul.

Art. 14. - (1) Copilul are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu părinții, rudele, precum și cu alte persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament.

(2) Copilul are dreptul de a-și cunoaște rudele și de a întreține relații personale cu acestea, precum și cu alte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viața de familie, în măsura în care acest lucru nu contravine interesului său superior.

(3) Părinții sau un alt reprezentant legal al copilului nu pot împiedica relațiile personale ale acestuia cu bunicii, frații și surorile ori cu alte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viața de familie, decât în cazurile în care instanța decide în acest sens, apreciind că există motive temeinice de natură a primejdiei dezvoltarea fizică, psihică, intelectuală sau morală a copilului.

Art. 15. - (1) În sensul prezentei legi, relațiile personale se pot realiza prin:

a) întâlniri ale copilului cu părintele ori cu o altă persoană care are, potrivit prezentei legi, dreptul la relații personale cu copilul;

b) vizitarea copilului la domiciliul acestuia;

c) gazduirea copilului pe perioada determinată de către părintele sau de către altă persoană la care copilul nu locuiește în mod obișnuit;

d) corespondența ori altă formă de comunicare cu copilul;

e) transmiterea de informații copilului cu privire la părintele ori la alte persoane care au, potrivit prezentei legi, dreptul de a menține relații personale cu copilul;

f) transmiterea de informații referitoare la copil, inclusiv fotografii recente, evaluări medicale sau școlare, către părintele sau către alte persoane care au dreptul de a menține relații personale cu copilul.

(2) Transmiterea informațiilor prevăzute la alin. (1) lit. e) și f) se va face cu respectarea interesului superior al copilului, precum și a dispozițiilor speciale vizând confidențialitatea și transmiterea informațiilor cu caracter personal.

Art. 16. - (1) Copilul care a fost separat de ambii părinți sau de unul dintre aceștia printr-o măsură dispusă în condițiile legii are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu ambii părinți, cu excepția situației în care acest lucru contravine interesului superior al copilului.

(2) Instanța judecătorească, luând în considerare, cu prioritate, interesul superior al copilului, poate limita exercitarea acestui drept, dacă există motive temeinice de natură a periclita dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copilului.

Art. 17. - (1) Copilul ai cărui părinți locuiesc în state diferite are dreptul de a întreține relații personale și contacte directe cu aceștia, cu excepția situației în care acest lucru contravine interesului superior al copilului.

(2) Exercițarea dreptului prevăzut la alin. (1) va fi facilitată de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe, pe baza unei proceduri aprobate prin ordin comun.

Art. 18. - (1) Copiii neînsotiti de părinți sau de un alt reprezentant legal ori care nu se găsesc sub supravegherea legală a unor persoane au dreptul de a li se asigura, în cel mai scurt timp posibil, reîntoarcerea alături de reprezentanții lor legali.

(2) Deplasarea copiilor în țară și în străinătate se realizează cu înștiințarea și cu acordul ambilor părinți; orice neînțelegeri între părinți cu privire la exprimarea acestui acord se soluționează de către instanța judecătorească.

(3) Părinții sau, după caz, altă persoană responsabilă de supravegherea, creșterea și îngrijirea copilului sunt obligați să anunțe la poliție dispariția acestuia de la domiciliu, în cel mult 24 de ore de la constatarea dispariției.

Art. 19. - (1) Misiunile diplomatice și consulare ale României au obligația de a sesiza Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului cu privire la copiii cetățeni români aflați în străinătate care, din orice motive, nu sunt însoțiti de părinți sau de un alt reprezentant legal ori nu se găsesc sub supravegherea legală a unor persoane din străinătate.

(2) Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului va lua măsurile necesare pentru întoarcerea copilului la părinți sau la un alt reprezentant legal, imediat după identificarea acestora. În cazul în care persoanele identificate nu pot sau refuză să preia copilul, la cererea Autorității

Nationale pentru Protectia Drepturilor Copilului, tribunalul de la domiciliul copilului sau Tribunalul Bucuresti, în situatia în care acest domiciliu nu este cunoscut, va dispune plasamentul copilului într-un serviciu de protectie speciala propus de Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului.

(3) Procedura de întoarcere a copiilor în tara, de identificare a parintilor sau a altor reprezentanti legali ai copiilor, modul de avansare a cheltuielilor ocazionate de întoarcerea în tara a acestora, precum si serviciile de protectie speciala, publice sau private, competente sa asigure protectia în regim de urgenta a copiilor aflati în situatia prevazuta la alin. (1) se stabilesc prin hotarâre a Guvernului.

Art. 20. - (1) Misiunile diplomatice si consulare straine au obligatia de a sesiza Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului si Autoritatea pentru Straini despre toate situatiile în care au cunoscuta de copii cetateni straini aflati pe teritoriul României, care, din orice motive, nu sunt însoțiti de parinti sau de un alt reprezentant legal ori nu se gasesc sub supravegherea legala a unor persoane. În cazul în care autoritatile române se autosesizeaza, acestea vor înștiinta de urgenta misiunea straina competenta cu privire la copiii în cauza.

(2) În situatia copiilor prevazuti la alin. (1), Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului, pâna la definitivarea demersurilor legale ce cad în competenta Autoritatii pentru Straini, va solicita Tribunalului Bucuresti stabilirea plasamentului copilului într-un serviciu de protectie speciala propus de Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului.

(3) Masura plasamentului dureaza pâna la returnarea copilului în tara de resedinta a parintilor ori în tara în care au fost identificati alti membri ai familiei dispusi sa ia copilul.

(4) În cazul nereturnarii copilului, acesta beneficiaza de protectia speciala prevazuta în prezenta lege.

Art. 21. - În vederea aplicarii prevederilor art. 19 si 20 se încheie tratatele necesare cu statele sau cu autoritatile statelor vizate, pe baza propunerilor Autoritatii Nationale pentru Protectia Drepturilor Copilului si ale Ministerului Afacerilor Externe, precum si a altor institutii interesate.

Art. 22. - (1) Copilul are dreptul la protejarea imaginii sale publice si a vietii sale intime, private si familiale.

(2) Este interzisa orice actiune de natura sa afecteze imaginea publica a copilului sau dreptul acestuia la viata intima, privata si familiala.

(3) Participarea copilului în vârsta de pâna la 14 ani la dezbateri publice în cadrul unor programe audiovizuale se poate face numai cu consimțamântul scris al acestuia si al parintilor sau, dupa caz, al altui reprezentant legal.

(4) Copiii nu pot fi folositi sau expusi de catre parinti, reprezentanti legali sau alte persoane responsabile de cresterea si îngrijirea lor, în scopul de a obtine avantaje personale sau de a influenta deciziile autoritatilor publice.

(5) Consiliul National al Audiovizualului monitorizeaza modul de derulare a programelor audiovizuale, astfel încât sa se asigure protectia si garantarea dreptului copilului prevazut la alin. (1).

Art. 23. - (1) Copilul are dreptul la libertate de exprimare.

(2) Libertatea copilului de a cauta, de a primi si de a difuza informatii de orice natura, care vizeaza promovarea bunastarii sale sociale, spirituale si morale, sanatatea sa fizica si mentala, sub orice forma si prin orice mijloace la alegerea sa, este inviolabila.

(3) Parintii sau, dupa caz, alti reprezentanti legali ai copilului, persoanele care au în plasament copii, precum si persoanele care, prin natura functiei, promoveaza si asigura respectarea drepturilor copiilor au obligatia de a le asigura informatii, explicatii si sfaturi, în functie de vârsta si de gradul de înțelegere al acestora, precum si de a le permite sa-si exprime punctul de vedere, ideile si opiniile.

(4) Parintii nu pot limita dreptul copilului minor la libertatea de exprimare decât în cazurile prevazute expres de lege.

Art. 24. - (1) Copilul capabil de discernamânt are dreptul de a-si exprima liber opinia asupra oricarei probleme care îl priveste.

(2) În orice procedura judiciara sau administrativa care îl priveste copilul are dreptul de a fi ascultat. Este obligatorie ascultarea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani. Cu toate acestea, poate fi ascultat si copilul care nu a împlinit vârsta de 10 ani, daca autoritatea competenta apreciaza ca audierea lui este necesara pentru solutionarea cauzei.

(3) Dreptul de a fi ascultat confera copilului posibilitatea de a cere si de a primi orice informatie pertinenta, de a fi consultat, de a-si exprima opinia si de a fi informat asupra consecintelor pe care le poate avea opinia sa, daca este respectata, precum si asupra consecintelor oricarei decizii care îl priveste.

(4) În toate cazurile prevazute la alin. (2), opiniile copilului ascultat vor fi luate în considerare si li se va acorda importanta cuvenita, în raport cu vârsta si cu gradul de maturitate a copilului.

(5) Orice copil poate cere sa fie ascultat conform dispozitiilor alin. (2) si (3). În caz de refuz, autoritatea competenta se va pronunta printr-o decizie motivata.

(6) Dispozitiile legale speciale privind consimtamântul sau prezenta copilului în procedurile care îl privesc, precum si prevederile referitoare la desemnarea unui curator, în caz de conflict de interese, sunt si ramân aplicabile.

Art. 25. - (1) Copilul are dreptul la libertate de gândire, de constiinta si de religie.

(2) Parintii îndruma copilul, potrivit propriilor convingeri, în alegerea unei religii, în conditiile legii, tinând seama de opinia, vârsta si de gradul de maturitate a acestuia, fara a-l putea obliga sa adere la o anumita religie sau la un anumit cult religios.

(3) Religia copilului care a împlinit 14 ani nu poate fi schimbata fara consimtamântul acestuia; copilul care a împlinit vârsta de 16 ani are dreptul sa-si aleaga singur religia.

(4) Atunci când copilul beneficiaza de protectie speciala, persoanelor în îngrijirea carora se afla le sunt interzise orice actiuni menite sa influenteze convingerile religioase ale copilului.

Art. 26. - (1) Copilul are dreptul la libera asociere în structuri formale si informale, precum si libertatea de întrunire pasnica, în limitele prevazute de lege.

(2) Autoritatile administratiei publice locale, unitatile de învățământ si alte institutii publice sau private competente iau masurile necesare asigurarii exercitarii corespunzatoare a drepturilor prevazute la alin. (1).

Art. 27. - (1) Copilul aparținând unei minoritati nationale, etnice, religioase sau lingvistice are dreptul la viata culturala proprie, la declararea apartenentei sale etnice, religioase, la practicarea propriei sale religii, precum si dreptul de a folosi limba proprie în comun cu alti membri ai comunitatii din care face parte.

(2) Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii asigura si urmareste exercitarea drepturilor prevazute la alin. (1).

Art. 28. - (1) Copilul are dreptul la respectarea personalitatii si individualitatii sale si nu poate fi supus pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante.

(2) Masurile de disciplinare a copilului nu pot fi stabilite decât în acord cu demnitatea copilului, nefiind permise sub nici un motiv pedepsele fizice ori acelea care se afla în legatura cu dezvoltarea fizica, psihica sau care afecteaza starea emotionala a copilului.

Art. 29. - (1) Copilul are dreptul sa depuna singur plângeri referitoare la încălcarea drepturilor sale fundamentale.

(2) Copilul este informat asupra drepturilor sale, precum si asupra modalitatilor de exercitare a acestora.

SECTIUNEA a 2-a

Mediul familial si îngrijirea alternativa

Art. 30. - (1) Copilul are dreptul sa creasca alaturi de parintii sai.

(2) Parintii au obligatia sa asigure copilului, de o maniera corespunzatoare capacitatilor în continua dezvoltare ale copilului, orientarea si sfaturile necesare exercitarii corespunzatoare a drepturilor prevazute în prezenta lege.

(3) Parintii copilului au dreptul sa primeasca informatiile si asistenta de specialitate necesare în vederea îngrijirii, cresterii si educarii acestuia.

Art. 31. - (1) Ambii parinti sunt responsabili pentru cresterea copiilor lor.

(2) Exercitarea drepturilor si îndeplinirea obligatiilor parintesti trebuie sa aiba în vedere interesul superior al copilului si sa asigure bunastarea materiala si spirituala a copilului, în special prin îngrijirea acestuia, prin mentinerea relatiilor personale cu el, prin asigurarea cresterii, educarii si întretinerii sale, precum si prin reprezentarea sa legala si administrarea patrimoniului sau.

(3) În cazul existentei unor neînțelegeri între parinti cu privire la exercitarea drepturilor si îndeplinirea obligatiilor parintesti, instanta judecatoreasca, dupa ascultarea ambilor parinti, hotaraste potrivit interesului superior al copilului.

Art. 32. - Copilul are dreptul sa fie crescut în conditii care sa permita dezvoltarea sa fizica, mentala, spirituala, morala si sociala. În acest scop parintii sunt obligati:

- a) sa supravegheze copilul;
- b) sa coopereze cu copilul si sa îi respecte viata intima, privata si demnitatea;
- c) sa informeze copilul despre toate actele si faptele care l-ar putea afecta si sa ia în considerare opinia acestuia;
- d) sa întreprinda toate masurile necesare pentru realizarea drepturilor copilului lor;
- e) sa coopereze cu persoanele fizice si persoanele juridice care exercita atributii în domeniul îngrijirii, educarii si formarii profesionale a copilului.

Art. 33. - Copilul nu poate fi separat de parintii sai sau de unul dintre ei, împotriva vointei acestora, cu exceptia cazurilor expres si limitativ prevazute de lege, sub rezerva revizuirii judiciare si numai daca acest lucru este impus de interesul superior al copilului.

Art. 34. - (1) Serviciul public de asistenta sociala va lua toate masurile necesare pentru depistarea precoce a situatiilor de risc care pot determina separarea copilului de parintii sai, precum si pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale parintilor si a violentei în familie.

(2) Orice separare a copilului de parintii sai, precum si orice limitare a exercitiului drepturilor parintesti trebuie sa fie precedate de acordarea sistemática a serviciilor si prestatiilor prevazute de lege, cu accent deosebit pe informarea corespunzătoare a parintilor, consilierea acestora, terapie sau mediere, acordate în baza unui plan de servicii.

Art. 35. - (1) Planul de servicii se întocmeste si se pune în aplicare de catre serviciul public de asistenta sociala, organizat la nivelul municipiilor si oraselor, precum si de persoanele cu atributii de asistenta sociala din aparatul propriu al consiliilor locale comunale din unitatea administrativ-teritoriala unde se afla copilul, în urma evaluarii situatiei copilului si a familiei acestuia.

(2) La nivelul municipiului Bucuresti întocmirea si punerea în aplicare a planului prevazut la alin. (1) se realizeaza de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului de la nivelul fiecarui sector.

(3) Planul de servicii se aproba prin dispozitia primarului.

(4) Planul de servicii are ca obiectiv prevenirea separarii copilului de parintii sai. În acest scop serviciul public de asistenta sociala ori, dupa caz, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului de la nivelul fiecarui sector al municipiului Bucuresti sprijina accesul copilului si al familiei sale la serviciile si prestatiile destinate mentinerii copilului în familie.

(5) Planul de servicii poate avea ca finalitate transmiterea catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului a cererii de instituire a unei masuri de protectie speciala a copilului, numai daca, dupa acordarea serviciilor prevazute de acest plan, se constata ca mentinerea copilului alaturi de parintii sai nu este posibilă.

Art. 36. - (1) Daca exista motive temeinice de a suspecta ca viata si securitatea copilului sunt primejduite în familie, reprezentantii serviciului public de asistenta sociala ori, dupa caz, ai directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului de la nivelul sectoarelor municipiului Bucuresti au dreptul sa viziteze copiii la locuinta lor si sa se informeze despre felul în care acestia sunt îngrijiti, despre sanatatea si dezvoltarea lor fizica, educarea, învatatura si pregatirea lor profesionala, acordând, la nevoie, îndrumarile necesare.

(2) Daca, în urma vizitelor efectuate potrivit alin. (1), se constata ca dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala a copilului este primejduita, serviciul public de asistenta sociala este obligat sa sesizeze de îndata directia generala de asistenta sociala si protectia copilului în vederea luarii masurilor prevazute de lege.

(3) Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului este obligata sa sesizeze instanta judecatoreasca în situatia în care considera ca sunt întrunite conditiile prevazute de lege pentru decaderea, totala sau partiala, a parintilor ori a unuia dintre ei din exercitiul drepturilor parintesti.

Art. 37. - (1) Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului va lua toate masurile necesare pentru ca parintii decazuti din drepturile parintesti, precum si cei carora le-a fost limitat exercitiul anumitor drepturi sa beneficieze de asistenta specializata pentru cresterea capacitatii acestora de a se ocupa de copii, în vederea redobândirii exercitiului drepturilor parintesti.

(2) Parintii care solicita redarea exercitiului drepturilor parintesti beneficiaza de asistenta juridica gratuita, în conditiile legii.

Art. 38. - Instanta judecatoreasca este singura autoritate competenta sa se pronunte, luând în considerare, cu prioritate, interesul superior al copilului, cu privire la:

- a) persoana care exercita drepturile si îndeplineste obligatiile parintesti în situatia în care copilul este lipsit, temporar sau permanent, de ocrotirea parintilor sai;
- b) modalitatile în care se exercita drepturile si se îndeplinesc obligatiile parintesti;
- c) decaderea totala sau partiala din exercitiul drepturilor parintesti;
- d) redarea exercitiului drepturilor parintesti.

Art. 39. - (1) Orice copil care este, temporar sau definitiv, lipsit de ocrotirea parintilor sai sau care, în vederea protejarii intereselor sale, nu poate fi lasat în grija acestora are dreptul la protectie alternativa.

(2) Protectia prevazuta la alin. (1) include instituirea tutelei, masurile de protectie speciala prevazute de prezenta lege, adoptia. În alegerea uneia dintre aceste solutii autoritatea competenta va tine seama în mod corespunzator de necesitatea asigurarii unei anumite continuitati în educarea copilului, precum si de originea sa etnica, religioasa, culturala si lingvistica.

Art. 40. - (1) Tutela se instituie în situatia în care ambii parinti sunt decedati, necunoscuti, decazuti din exercitiul drepturilor parintesti sau li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor parintesti, pusi sub interdictie, declarati judecatoreste morti sau disparuti, precum si în cazul în care, la încetarea adoptiei, instanta judecatoreasca hotaraste ca este în interesul copilului instituirea unei tutele.

(2) Tutela se instituie conform legii de catre instanta judecatoreasca în a carei circumscriptie teritoriala domiciliaza sau a fost gasit copilul.

Art. 41. - (1) Pot fi tutori persoanele fizice sau sotul si sotia împreuna, care au domiciliul în România si nu se afla în vreunul dintre cazurile de incompatibilitate prevazute de lege.

(2) Persoana fizica sau familia care urmeaza a fi tutore trebuie sa fie evaluata de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului cu privire la garantiile morale si conditiile materiale pe care trebuie sa le îndeplineasca pentru a primi un copil în îngrijire. Evaluarea se realizeaza de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului de la domiciliul persoanei sau familiei, acordându-se prioritate membrilor familiei extinse a copilului.

Art. 42. - (1) Instanta judecatoreasca numeste cu prioritate ca tutore, daca motive întemeiate nu se opun, o ruda sau un afin ori un prieten al familiei copilului, în stare sa îndeplineasca aceasta sarcina.

(2) Persoana fizica, respectiv sotii care urmeaza a fi tutori sunt numiti pe baza prezentarii de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului a raportului de evaluare a acestora. Propunerea se va face tinându-se seama de relatiile personale, de apropierea domiciliilor, precum si de opinia copilului.

SECTIUNEA a 3-a

Sanatatea si bunastarea copilului

Art. 43. - (1) Copilul are dreptul de a se bucura de cea mai buna stare de sanatate pe care o poate atinge si de a beneficia de serviciile medicale si de recuperare necesare pentru asigurarea realizarii efective a acestui drept.

(2) Accesul copilului la servicii medicale si de recuperare, precum si la medicatia adecvata starii sale în caz de boala este garantat de catre stat, costurile aferente fiind suportate din Fondul national unic de asigurari sociale de sanatate si de la bugetul de stat.

(3) Organele de specialitate ale administratiei publice centrale, autoritatile administratiei publice locale, precum si orice alte institutii publice sau private cu atributii în domeniul sanatatii sunt obligate sa adopte, în conditiile legii, toate masurile necesare pentru:

- a) reducerea mortalitatii infantile;
- b) asigurarea si dezvoltarea serviciilor medicale primare si comunitare;
- c) prevenirea malnutritiei si a îmbolnavirilor;
- d) asigurarea serviciilor medicale pentru gravide în perioada pre- si postnatala, indiferent daca acestea au sau nu au calitatea de persoana asigurata în sistemul asigurarilor sociale de sanatate;
- e) informarea parintilor si a copiilor cu privire la sanatatea si alimentatia copilului, inclusiv cu privire la avantajele alaptarii, igienei si salubritatii mediului înconjurator;
- f) dezvoltarea de actiuni si programe pentru ocrotirea sanatatii si de prevenire a bolilor, de asistenta a parintilor si de educatie, precum si de servicii în materie de planificare familiala;

g) verificarea periodica a tratamentului copiilor care au fost plasati pentru a primi îngrijire, protectie sau tratament;

h) asigurarea confidentialitatii consultantei medicale acordate la solicitarea copilului;

i) derularea sistematica în unitatile scolare de programe de educatie pentru viata, inclusiv educatie sexuala pentru copii, în vederea prevenirii contactarii bolilor cu transmitere sexuala si a graviditatii minorelor.

(4) Parintii sunt obligati sa solicite asistenta medicala pentru a asigura copilului cea mai buna stare de sanatate pe care o poate atinge si pentru a preveni situatiile care pun în pericol viata, cresterea si dezvoltarea copilului.

(5) În situatia exceptionala în care viata copilului se afla în pericol iminent ori exista riscul producerii unor consecinte grave cu privire la sanatatea sau integritatea acestuia, medicul are dreptul de a efectua acele acte medicale de stricta necesitate pentru a salva viata copilului, chiar fara a avea acordul parintilor sau al altui reprezentant legal al acestuia.

(6) Vizitele periodice ale personalului medical de specialitate la domiciliul gravidelor si al copiilor pâna la împlinirea vârstei de un an sunt obligatorii, în vederea ocrotirii sanatatii mamei si copilului, educatiei pentru sanatate, prevenirii abandonului, abuzului sau neglijarii copilului.

Art. 44. - (1) Copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care sa permita dezvoltarea sa fizica, mentala, spirituala, morala si sociala.

(2) Parintilor sau, dupa caz, altor reprezentanti legali le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilitatilor, cele mai bune conditii de viata necesare cresterii si dezvoltarii copiilor; parintii sunt obligati sa le asigure copiilor locuinta, precum si conditiile necesare pentru crestere, educare, învatatura si pregatirea profesionala.

Art. 45. - (1) Copilul are dreptul de a beneficia de asistenta sociala si de asigurari sociale, în functie de resursele si de situatia în care se afla acesta si persoanele în întreținerea carora se gaseste.

(2) În cazul în care parintii sau persoanele care au, potrivit legii, obligatia de a întreține copilul nu pot asigura, din motive independente de vointa lor, satisfacerea nevoilor minime de locuinta, hrana, îmbracaminte si educatie ale copilului, statul, prin autoritatile publice competente, este obligat sa asigure acestora sprijin corespunzator, sub forma de prestatii financiare, prestatii în natura, precum si sub forma de servicii, în conditiile legii.

(3) Parintii au obligatia sa solicite autoritatilor competente acordarea alocatiilor, indemnizatiilor, prestatiilor în bani sau în natura si a altor facilitati prevazute de lege pentru copii sau pentru familiile cu copii.

(4) Autoritatile administratiei publice locale au obligatia de a informa parintii si copiii în legatura cu drepturile pe care le au, precum si asupra modalitatii de acordare a drepturilor de asistenta sociala si de asigurari sociale.

Art. 46. - (1) Copilul cu handicap are dreptul la îngrijire speciala, adaptata nevoilor sale.

(2) Copilul cu handicap are dreptul la educatie, recuperare, compensare, reabilitare si integrare, adaptate posibilitatilor proprii, în vederea dezvoltarii personalitatii sale.

(3) Îngrijirea speciala trebuie sa asigure dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala a copiilor cu handicap. Îngrijirea speciala consta în ajutor adecvat situatiei copilului si parintilor sai ori, dupa caz, situatiei celor carora le este încredintat copilul si se acorda gratuit, ori de câte ori acest lucru este posibil, pentru facilitarea accesului efectiv si fara discriminare al copiilor cu handicap la educatie, formare profesionala, servicii medicale, recuperare, pregatire, în vederea ocuparii unui loc de munca, la activitati recreative, precum si la orice alte activitati apte sa le permita deplina integrare sociala si dezvoltare a personalitatii lor.

(4) Organele de specialitate ale administratiei publice centrale si autoritatile administratiei publice locale sunt obligate sa initieze programe si sa asigure resursele necesare dezvoltarii serviciilor destinate satisfacerii nevoilor copiilor cu handicap si ale familiilor acestora în conditii care sa le garanteze demnitatea, sa le favorizeze autonomia si sa le faciliteze participarea activa la viata comunitatii.

SECTIUNEA a 4-a

Educatie, activitati recreative si culturale

Art. 47. - (1) Copilul are dreptul de a primi o educatie care sa îi permita dezvoltarea, în conditii nediscriminatorii, a aptitudinilor si personalitatii sale.

(2) Parintii copilului au cu prioritate dreptul de a alege felul educatiei care urmeaza sa fie data copiilor lor si au obligatia sa înscrie copilul la scoala si sa asigure frecventarea cu regularitate de catre acesta a cursurilor scolare.

(3) Copilul care a împlinit vârsta de 14 ani poate cere încuviintarea instantei judecatoresti de a-si schimba felul învățaturii si al pregătirii profesionale.

Art. 48. - (1) Ministerul Educatiei si Cercetarii, ca organ de specialitate al administratiei publice centrale, precum si inspectoratele scolare si unitatile de învățamânt, ca institutii ale administratiei publice locale cu atributii în domeniul educatiei, sunt obligate sa întreprinda masuri necesare pentru:

a) facilitarea accesului la educatia prescolara si asigurarea învățamântului general obligatoriu si gratuit pentru toti copiii;

b) dezvoltarea de programe de educatie pentru parintii tineri, inclusiv în vederea prevenirii violentei în familie;

c) organizarea de cursuri speciale de pregătire pentru copiii care nu pot raspunde la cerintele programei scolare nationale, pentru a nu intra prematur pe piata muncii;

d) organizarea de cursuri speciale de pregătire pentru copiii care au abandonat scoala, în vederea reintegrării lor în sistemul national de învățamânt;

e) respectarea dreptului copilului la timp de odihna si timp liber, precum si a dreptului acestuia de a participa liber la viata culturala si artistica;

f) prevenirea abandonului scolar din motive economice, luând masuri active de acordare a unor servicii sociale în mediul scolar, cum sunt: hrana, rechizite, transport si altele asemenea.

(2) În cadrul procesului instructiv-educativ copilul are dreptul de a fi tratat cu respect de catre cadrele didactice, de a fi informat asupra drepturilor sale, precum si asupra modalitatilor de exercitare a acestora. Pedepsele corporale în cadrul procesului instructiv-educativ sunt interzise.

(3) Copilul, personal si, dupa caz, reprezentat sau asistat de reprezentantul sau legal, are dreptul de a contesta modalitatile si rezultatele evaluării si de a se adresa în acest sens conducerii unitatii de învățamânt, în conditiile legii.

(4) Cadrele didactice au obligatia de a semnala serviciului public de asistenta sociala sau, dupa caz, directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului cazurile de rele tratamente, abuzuri sau de neglijare a copiilor.

Art. 49. - (1) Copilul are dreptul la odihna si vacanta.

(2) Copilul trebuie sa beneficieze de timp suficient pentru odihna si vacanta, sa participe în mod liber la activitati recreative proprii vârstei sale si la activitatile culturale, artistice si sportive ale comunitatii. Autoritatile publice au obligatia sa contribuie, potrivit atributiilor ce le revin, la asigurarea conditiilor exercitarii în conditii de egalitate a acestui drept.

(3) Autoritatile publice au obligatia sa asigure, potrivit atributiilor care le revin, locuri de joaca suficiente si adecvate pentru copii, în mod special în situatia zonelor intens populate.

CAPITOLUL III

Protectia speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai

SECTIUNEA 1

Dispozitii comune

Art. 50. - Protectia speciala a copilului reprezinta ansamblul masurilor, prestatiilor si serviciilor destinate îngrijirii si dezvoltării copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai sau a celui care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lasat în grija acestora.

Art. 51. - (1) Copilul beneficiaza de protectia speciala prevazuta de prezenta lege pâna la dobândirea capacitatii depline de exercitiu.

(2) La cererea tânărului, exprimata dupa dobândirea capacitatii depline de exercitiu, daca își continua studiile într-o forma de învățamânt de zi, protectia speciala se acorda, în conditiile legii, pe toata durata continuării studiilor, dar fara a se depasi vârsta de 26 de ani.

(3) Tânărul care a dobândit capacitate deplina de exercitiu si a beneficiat de o masura de protectie speciala, dar care nu își continua studiile si nu are posibilitatea revenirii în propria familie, fiind confruntat cu riscul excluderii sociale, beneficiaza, la cerere, pe o perioada de pâna la 2 ani, de protectie speciala, în scopul facilitării integrării sale sociale. În cazul în care se face dovada ca tânărului i s-au oferit un loc de munca si/sau locuinta, iar acesta le-a refuzat ori le-a

pierdut din motive imputabile lui, în mod succesiv, prevederile prezentului alineat nu mai sunt aplicabile.

Art. 52. - Serviciile de protecție specială sunt cele prevăzute la art. 108-110.

Art. 53. - (1) Măsurile de protecție specială a copilului se stabilesc și se aplică în baza planului individualizat de protecție.

(2) Planul prevăzut la alin. (1) se întocmește și se revizuieste în conformitate cu normele metodologice elaborate și aprobate de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului.

(3) Măsurile de protecție specială a copilului care a împlinit vârsta de 14 ani se stabilesc numai cu consimțământul acestuia. În situația în care copilul refuză să își dea consimțământul, măsurile de protecție se stabilesc numai de către instanța judecătorească, care, în situații temeinic motivate, poate trece peste refuzul acestuia de a-și exprima consimțământul față de măsura propusă.

Art. 54. - (1) Direcția generală de asistență socială și protecția copilului are obligația de a întocmi planul individualizat de protecție imediat după primirea cererii de instituire a unei măsuri de protecție specială sau imediat după ce directorul direcției generale de asistență socială și protecția copilului a dispus plasamentul în regim de urgență.

(2) În situația copilului pentru care a fost instituită tutela, dispozițiile alin. (1) nu sunt aplicabile.

(3) La stabilirea obiectivelor planului individualizat de protecție se acordă prioritate reintegrării copilului în familie sau, dacă aceasta nu este posibilă, plasamentului copilului în familia extinsă. Obiectivele planului se stabilesc cu consultarea obligatorie a părinților și a membrilor familiei largite care au putut fi identificați.

(4) Planul individualizat de protecție poate prevedea plasamentul copilului într-un serviciu de tip rezidențial, numai în cazul în care nu a putut fi instituită tutela ori nu a putut fi dispus plasamentul la familia extinsă, la un asistent maternal sau la o altă persoană sau familie, în condițiile prezentei legi.

Art. 55. - Măsurile de protecție specială a copilului sunt:

- a) plasamentul;
- b) plasamentul în regim de urgență;
- c) supravegherea specializată.

Art. 56. - De măsurile de protecție specială, instituite de prezenta lege, beneficiază:

a) copilul ai cărui părinți sunt decedați, necunoscuți, decazuți din exercitiul drepturilor părintești sau cărora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor părintești, puși sub interdicție, declarați judecătorește morți sau dispăruți, când nu a putut fi instituită tutela;

b) copilul care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija părinților din motive neimputabile acestora;

c) copilul abuzat sau neglijat;

d) copilul găsit sau copilul abandonat de către mama în unități sanitare;

e) copilul care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și care nu răspunde penal.

Art. 57. - Părinții, precum și copilul care a împlinit vârsta de 14 ani au dreptul să atace în instanța măsurile de protecție specială instituite de prezenta lege, beneficiind de asistență juridică gratuită, în condițiile legii.

SECȚIUNEA a 2-a

Plasamentul

Art. 58. - (1) Plasamentul copilului constituie o măsură de protecție specială, având caracter temporar, care poate fi dispusă, în condițiile prezentei legi, după caz, la:

- a) o persoană sau familie;
- b) un asistent maternal;
- c) un serviciu de tip rezidențial, prevăzut la art. 110 alin. (2) și licențiat în condițiile legii.

(2) Persoana sau familia care primește un copil în plasament trebuie să aibă domiciliul în România și să fie evaluată de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului cu privire la garanțiile morale și condițiile materiale pe care trebuie să le îndeplinească pentru a primi un copil în plasament.

Art. 59. - Pe toată durata plasamentului, domiciliul copilului se află, după caz, la persoana, familia, asistentul maternal sau la serviciul de tip rezidențial care îl are în îngrijire.

Art. 60. - (1) Plasamentul copilului care nu a împlinit vârsta de 2 ani poate fi dispus numai la familia extinsa sau substitutiva, plasamentul acestuia într-un serviciu de tip rezidential fiind interzis.

(2) Prin exceptie de la prevederile alin. (1), se poate dispune plasamentul într-un serviciu de tip rezidential al copilului mai mic de 2 ani, în situatia în care acesta prezinta handicapuri grave, cu dependenta de îngrijiri în servicii de tip rezidential specializate.

(3) La stabilirea masurii de plasament se va urmari:

a) plasarea copilului, cu prioritate, la familia extinsa sau la familia substitutiva;

b) mentinerea fratilor împreuna;

c) facilitarea exercitarii de catre parinti a dreptului de a vizita copilul si de a mentine legatura cu acesta.

Art. 61. - (1) Masura plasamentului se stabileste de catre comisia pentru protectia copilului, în situatia în care exista acordul parintilor, pentru situatiile prevazute la art. 56 lit. b) si e).

(2) Masura plasamentului se stabileste de catre instanta judecatoreasca, la cererea directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului:

a) în situatia copilului prevazut la art. 56 lit. a), precum si în situatia copilului prevazut la art. 56 lit. c) si d), daca se impune înlocuirea plasamentului în regim de urgenta dispus de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului;

b) în situatia copilului prevazut la art. 56 lit. b) si e), atunci când nu exista acordul parintilor sau, dupa caz, al unuia dintre parinti, pentru instituirea acestei masuri.

Art. 62. - (1) Drepturile si obligatiile parintesti fata de copil se mentin pe toata durata masurii plasamentului dispus de catre comisia pentru protectia copilului.

(2) Drepturile si obligatiile parintesti în situatia copilului pentru care nu a putut fi instituita tutela si pentru care instanta a dispus masura plasamentului sunt exercitate si, respectiv, îndeplinite de catre presedintele consiliului judetean, respectiv de catre primarul sectorului municipiului Bucuresti.

(3) Prin exceptie de la prevederile alin. (2), parintii decazuti din drepturile parintesti, precum si cei carora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor parintesti pastreaza dreptul de a consimti la adoptia copilului lor.

(4) Modalitatea de exercitare a drepturilor si de îndeplinire a obligatiilor parintesti cu privire la persoana si la bunurile copilului aflat în situatia prevazuta la art. 56 lit. c) si d) si, respectiv, la art. 56 lit. b) si e) se stabileste de catre instanta judecatoreasca.

Art. 63. - Comisia pentru protectia copilului sau, dupa caz, instanta care a dispus plasamentul copilului va stabili, daca este cazul, si cuantumul contributiei lunare a parintilor la întretinerea acestuia, în conditiile stabilite de [Codul](#) familiei. Sumele astfel încasate se constituie venit la bugetul judetului, respectiv la cel al sectorului municipiului Bucuresti de unde provine copilul.

SECTIUNEA a 3-a

Plasamentul în regim de urgenta

Art. 64. - (1) Plasamentul copilului în regim de urgenta este o masura de protectie speciala, cu caracter temporar, care se stabileste în situatia copilului abuzat sau neglijat, precum si în situatia copilului gasit sau a celui abandonat în unitati sanitare.

(2) Dispozitiile art. 58-60 se aplica în mod corespunzator.

(3) Pe toata durata plasamentului în regim de urgenta se suspenda de drept exercitiul drepturilor parintesti, pâna când instanta judecatoreasca va decide cu privire la mentinerea sau la înlocuirea acestei masuri si cu privire la exercitarea drepturilor parintesti. Pe perioada suspendarii, drepturile si obligatiile parintesti privitoare la persoana copilului sunt exercitate si, respectiv, sunt îndeplinite de catre persoana, familia, asistentul maternal sau de catre seful serviciului de tip rezidential care a primit copilul în plasament în regim de urgenta, iar cele privitoare la bunurile copilului sunt exercitate si, respectiv, sunt îndeplinite de catre presedintele consiliului judetean, respectiv de catre primarul sectorului municipiului Bucuresti.

Art. 65. - (1) Masura plasamentului în regim de urgenta se stabileste de catre directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului din unitatea administrativ-teritoriala în care se gaseste copilul gasit sau cel abandonat de catre mama în unitati sanitare ori copilul abuzat sau neglijat, în situatia în care nu se întâmpina opozitie din partea reprezentantilor persoanelor juridice, precum si a persoanelor fizice care au în îngrijire sau asigura protectia copilului respectiv.

(2) Masura plasamentului în regim de urgenta se stabileste de catre instanta judecatoreasca în conditiile art. 94 alin. (3).

Art. 66. - (1) În situatia plasamentului în regim de urgenta dispus de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului, aceasta este obligata sa sesizeze instanta judecatoreasca în termen de 48 de ore de la data la care a dispus aceasta masura.

(2) Instanta judecatoreasca va analiza motivele care au stat la baza masurii adoptate de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului si se va pronunta, dupa caz, cu privire la mentinerea plasamentului în regim de urgenta sau la înlocuirea acestuia cu masura plasamentului, instituirea tutelei ori cu privire la reintegrarea copilului în familia sa. Instanta este obligata sa se pronunte si cu privire la exercitarea drepturilor parintesti.

(3) În situatia în care plasamentul în regim de urgenta este dispus de catre instanta judecatoreasca, aceasta se va pronunta în conditiile art. 94 alin. (4).

SECTIUNEA a 4-a

Supravegherea specializata

Art. 67. - (1) Masura de supraveghere specializata se dispune în conditiile prezentei legi fata de copilul care a savârsit o fapta penala si care nu raspunde penal.

(2) În cazul în care exista acordul parintilor sau al reprezentantului legal, masura supravegherii specializate se dispune de catre comisia pentru protectia copilului, iar, în lipsa acestui acord, de catre instanta judecatoreasca.

SECTIUNEA a 5-a

Monitorizarea aplicarii masurilor de protectie speciala

Art. 68. - (1) Împrejurarile care au stat la baza stabilirii masurilor de protectie speciala, dispuse de comisia pentru protectia copilului sau de instanta judecatoreasca, trebuie verificate trimestrial de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului.

(2) În cazul în care împrejurarile prevazute la alin. (1) s-au modificat, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului este obligata sa sesizeze de îndata comisia pentru protectia copilului sau, dupa caz, instanta judecatoreasca, în vederea modificarii sau, dupa caz, a încetarii masurii.

(3) Dreptul de sesizare prevazut la alin. (2) îl au, de asemenea, parintii sau alt reprezentant legal al copilului, precum si copilul.

Art. 69. - (1) Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sau, dupa caz, organismul privat autorizat are obligatia de a urmari modul în care sunt puse în aplicare masurile de protectie speciala, dezvoltarea si îngrijirea copilului pe perioada aplicarii masurii.

(2) În îndeplinirea obligatiei prevazute la alin. (1) directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sau, dupa caz, organismul privat autorizat întocmeste, trimestrial sau ori de câte ori apare o situatie care impune acest lucru, rapoarte privitoare la evolutia dezvoltarii fizice, mentale, spirituale, morale sau sociale a copilului si a modului în care acesta este îngrijit.

(3) În situatia în care se constata, pe baza raportului întocmit potrivit alin. (2), necesitatea modificarii sau, dupa caz, a încetarii masurii, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului este obligata sa sesizeze de îndata comisia pentru protectia copilului sau, dupa caz, instanta judecatoreasca.

Art. 70. - La încetarea masurilor de protectie speciala prin reintegrarea copilului în familia sa, serviciul public de asistenta sociala, organizat la nivelul municipiilor si oraselor, persoanele cu atributii de asistenta sociala din aparatul propriu al consiliilor locale comunale, precum si directia generala de asistenta sociala si protectia copilului, în cazul sectoarelor municipiului Bucuresti, de la domiciliul sau, dupa caz, de la resedinta parintilor au obligatia de a urmari evolutia dezvoltarii copilului, precum si modul în care parintii își exercita drepturile si își îndeplinesc obligatiile cu privire la copil. În acest scop acestea întocmesc rapoarte lunare pe o perioada de minimum 3 luni.

Art. 71. - Copilul fata de care a fost luata o masura de protectie speciala are dreptul de a mentine relatii cu alte persoane, daca acestea nu au o influenta negativa asupra dezvoltarii sale fizice, mentale, spirituale, morale sau sociale.

CAPITOLUL IV

Protectia copiilor refugiasi si protectia copiilor în caz de conflict armat

Art. 72. - (1) Copiii care solicita obtinerea statutului de refugiat, precum si cei care au obtinut acest statut beneficiaza de protectie si asistenta umanitara corespunzatoare pentru realizarea drepturilor lor.

(2) Copiii prevazuti la alin. (1) beneficiaza de una dintre formele de protectie prevazute de Ordonanta Guvernului [nr. 102/2000](#) privind statutul si regimul refugiatilor în România, aprobata cu modificari prin Legea [nr. 323/2001](#), cu modificarile si completarile ulterioare.

Art. 73. - (1) În situatia în care copilul care solicita statutul de refugiat este neînsoțit de catre parinti sau de un alt reprezentant legal, sustinerea intereselor acestuia pe parcursul procedurii de acordare a statutului de refugiat se asigura de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului în a carei raza administrativ-teritoriala se afla organul teritorial al Ministerului Administratiei si Internelor unde urmeaza a fi depusa cererea.

(2) Cererea pentru acordarea statutului de refugiat al copilului aflat în situatia prevazuta la alin. (1) se analizeaza cu prioritate.

(3) În scopul sustinerii adecvate a intereselor copilului prevazut la alin. (1), directia generala de asistenta sociala si protectia copilului desemneaza o persoana cu studii superioare juridice sau de asistenta sociala din cadrul personalului propriu sau al unui organism privat autorizat, care sa sustina drepturile copilului si sa participe, alaturi de acesta, la întreaga procedura de acordare a statutului de refugiat.

(4) În situatia în care se constata ca persoana desemnata de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului nu își îndeplineste corespunzator obligatia de aparare a intereselor copilului sau dovedeste rea-credinta în îndeplinirea acesteia, Oficiul National pentru Refugiasi poate solicita directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului înlocuirea acestei persoane.

Art. 74. - (1) Până la solutionarea definitiva si irevocabila a cererii de acordare a statutului de refugiat, cazarea copiilor prevazuti la art. 73 se realizeaza într-un serviciu de tip rezidential prevazut de prezenta lege, apartinând directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului sau unui organism privat autorizat.

(2) Copiii care au împlinit vârsta de 16 ani pot fi cazati si în centrele de primire si cazare aflate în subordinea Oficiului National pentru Refugiasi.

(3) Copiii prevazuti la alin. (1), carora li s-a acordat statutul de refugiat, beneficiaza de protectia speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai, prevazuta de prezenta lege.

Art. 75. - (1) În situatia în care cererea copilului prevazut la art. 72, de acordare a statutului de refugiat, este respinsa în mod definitiv si irevocabil, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sesizeaza Autoritatea pentru Straini si solicita instantei judecatoresti stabilirea plasamentului copilului într-un serviciu de protectie speciala.

(2) Masura plasamentului dureaza până la returnarea copilului în tara de resedinta a parintilor ori în tara în care au fost identificati alti membri ai familiei dispusi sa ia copilul.

Art. 76. - (1) Copiii afectati de conflicte armate beneficiaza de protectie si asistenta în conditiile prezentei legi.

(2) În caz de conflicte armate, institutiile statului iau masurile necesare pentru dezvoltarea de mecanisme speciale menite sa asigure monitorizarea masurilor adoptate pentru protejarea drepturilor copilului.

Art. 77. - Nici un copil nu va fi folosit ca spion, calauza sau curier în timpul conflictelor armate.

Art. 78. - (1) În situatia existentei unui conflict armat, Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului, în colaborare cu Ministerul Administratiei si Internelor, cu Ministerul Apararii Nationale, precum si cu alte institutii cu atributii specifice, are obligatia de a initia si de a implementa strategii si programe, inclusiv la nivel familial si comunitar, pentru a asigura demobilizarea copiilor soldati si, respectiv, pentru a remedia efectele fizice si psihice ale conflictelor asupra copilului si pentru a promova reintegrarea sociala a acestuia.

(2) Organele administratiei publice centrale mentionate la alin. (1), în colaborare cu Agentia Nationala de Ocupare a Fortei de Munca si cu Ministerul Educatiei si Cercetarii, vor promova masurile corespunzatoare pentru:

a) educarea în spiritul înțelegerii, solidarității și păcii, ca un proces general și continuu în prevenirea conflictelor;

b) educarea și pregătirea copiilor demobilizați pentru o viață socială activă și responsabilă.

Art. 79. - (1) În orice județ sau sector al municipiului București, președintele consiliului județean ori, după caz, primarul sectorului municipiului București are obligația de a înainta direcției generale de asistență socială și protecția copilului, în termen de 24 de ore de la inițierea unui conflict armat, o listă completă a tuturor copiilor aflați pe teritoriul respectivei unități administrativ-teritoriale, în vederea monitorizării situației acestora.

(2) Infrastructura având ca destinație protecția și promovarea drepturilor copilului nu va fi folosită în scopuri militare.

(3) În cazul acțiunilor de evaluare desfășurate în urma unor conflicte armate, copiilor li se va acorda prioritate. Direcția generală de asistență socială și protecția copilului, în colaborare cu protecția civilă, va lua măsurile necesare pentru a se asigura supravegherea copiilor care sunt evacuați de către persoane care își pot asuma responsabilitatea ocrotirii și siguranței lor. Ori de câte ori este posibil, membrii aceleiași familii vor fi cazați împreună.

CAPITOLUL V

Protecția copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal

Art. 80. - (1) Pentru copilul care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și care nu răspunde penal, la propunerea direcției generale de asistență socială și protecția copilului în a cărei unitate administrativ-teritorială se afla copilul, se va lua una dintre măsurile prevăzute la art. 55 lit. a) și c).

(2) În dispunerea uneia dintre măsurile prevăzute la art. 55 lit. a) și c), Comisia pentru Protecția Copilului, atunci când există acordul părinților sau al altui reprezentant legal al copilului, ori, după caz, instanța judecătorească, atunci când acest acord lipsește, va ține seama de:

a) condițiile care au favorizat săvârșirea faptei;

b) gradul de pericol social al faptei;

c) mediul în care a crescut și a trăit copilul;

d) riscul săvârșirii din nou de către copil a unei fapte prevăzute de legea penală;

e) orice alte elemente de natură a caracteriza situația copilului.

Art. 81. - (1) Măsura supravegherii specializate constă în menținerea copilului în familia sa, sub condiția respectării de către acesta a unor obligații, cum ar fi:

a) frecventarea cursurilor școlare;

b) utilizarea unor servicii de îngrijire de zi;

c) urmărirea unor tratamente medicale, consiliere sau psihoterapie;

d) interzicerea de a frecventa anumite locuri sau de a avea legături cu anumite persoane.

(2) În cazul în care menținerea în familie nu este posibilă sau atunci când copilul nu își îndeplinește obligațiile stabilite prin măsura supravegherii specializate, comisia pentru protecția copilului ori, după caz, instanța judecătorească, după distincțiile prevăzute la art. 80 alin. (2), poate dispune plasamentul acestuia în familia extinsă ori în cea substitutivă, precum și îndeplinirea de către copil a obligațiilor prevăzute la alin. (1).

Art. 82. - În cazul în care faptă prevăzută de legea penală, săvârșită de copilul care nu răspunde penal, prezintă un grad ridicat de pericol social, precum și în cazul în care copilul pentru care s-au stabilit măsurile prevăzute la art. 81 săvârșeste în continuare fapte penale, comisia pentru protecția copilului sau, după caz, instanța judecătorească dispune, pe perioada determinată, plasamentul copilului într-un serviciu de tip rezidențial specializat.

Art. 83. - Este interzis să se dea publicității orice date referitoare la săvârșirea de fapte penale de către copilul care nu răspunde penal, inclusiv date privitoare la persoana acestuia.

Art. 84. - (1) Pe toată durata aplicării măsurilor destinate copilului care săvârșeste fapte penale și nu răspunde penal, vor fi asigurate servicii specializate, pentru a-i asista pe copii în procesul de reintegrare în societate.

(2) Tipurile de servicii specializate prevăzute la alin. (1), precum și standardele referitoare la modalitatea de asigurare a acestor servicii se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

CAPITOLUL VI

Protecția copilului împotriva exploatarei

Art. 85. - (1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva oricaror forme de violență, abuz, rele tratamente sau neglijență.

(2) Orice persoană fizică sau juridică, precum și copilul pot sesiza autoritățile abilitate de lege să ia măsurile corespunzătoare pentru a-l proteja împotriva oricaror forme de violență, inclusiv violență sexuală, vătămare sau de abuz fizic sau mental, de rele tratamente sau de exploatare, de abandon sau neglijență.

(3) Angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intra în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului.

Art. 86. - (1) Părinții copilului sau, după caz, alt reprezentant legal al acestuia, autoritățile publice și organismele private au obligația să ia toate măsurile corespunzătoare pentru a facilita readaptarea fizică și psihologică și reintegrarea socială a oricărui copil care a fost victimă oricărei forme de neglijență, exploatare sau abuz, de tortură sau pedeapsă ori tratamente crude, inumane sau degradante.

(2) Persoanele menționate la alin. (1) vor asigura condițiile necesare pentru ca readaptarea și reintegrarea să favorizeze sănătatea, respectul de sine și demnitatea copilului.

SECȚIUNEA 1

Protecția copilului împotriva exploatarei economice

Art. 87. - (1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva exploatarei și nu poate fi constrâns la o muncă ce comportă un risc potențial sau care este susceptibilă să îi compromită educația ori să îi dauneze sănătății sau dezvoltării sale fizice, mentale, spirituale, morale ori sociale.

(2) Este interzisă orice practică prin intermediul căreia un copil este dat de unul sau de ambii părinți ori de reprezentantul lui legal în schimbul unei recompense sau nu, în scopul exploatarei copilului sau a muncii acestuia.

(3) În situațiile în care copiii de vârstă școlară se sustrag procesului de învățământ, desfasurând munci cu nerespectarea legii, unitățile de învățământ sunt obligate să sesizeze de îndată serviciul public de asistență socială. În cazul unor asemenea constatări, serviciul public de asistență socială împreună cu inspectoratele școlare județene și cu celelalte instituții publice competente sunt obligate să ia măsuri în vederea reintegrării școlare a copilului.

(4) Inspectoratul Muncii, în colaborare cu Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, are obligația de a promova campanii de conștientizare și informare:

a) pentru copii - despre măsurile de protecție de care pot beneficia și despre riscurile pe care le implică cazurile de exploatare economică;

b) pentru publicul larg - incluzând educație parentală și activități de pregătire pentru categoriile profesionale care lucrează cu și pentru copii, pentru a-i ajuta să asigure copiilor o reală protecție împotriva exploatarei economice;

c) pentru angajatori sau potențiali angajatori.

SECȚIUNEA a 2-a

Protecția copilului împotriva consumului de droguri

Art. 88. - (1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva folosirii ilicite de stupefiante și substanțe psihotrope.

(2) Este interzisă vânzarea de solvenți copiilor, fără acordul părintelui ori al altui reprezentant legal.

(3) Agenția Națională Antidrog, în colaborare cu Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copiilor, și, după caz, cu alte autorități sau organe de specialitate ale administrației publice centrale, are obligația de a lua măsurile corespunzătoare pentru:

a) prevenirea folosirii copiilor la producția și traficul ilicit al acestor substanțe;

b) conștientizarea publicului larg și, în mod particular, a copiilor cu privire la această problemă, inclusiv prin intermediul sistemului de învățământ și, după caz, prin introducerea acestui subiect în programa școlară;

c) sprijinirea copiilor și familiilor acestora, prin consiliere și îndrumare - dacă este necesar, de natură confidențială, dar și prin elaborarea de politici și strategii care să garanteze recuperarea

fizica si psihica si reintegrarea sociala a copiilor dependenti de droguri, inclusiv prin dezvoltarea în acest scop de metode de interventie alternativa la institutiile psihiatrice traditionale;

d) dezvoltarea suplimentara a sistemelor pentru adunarea unor date reale asupra aparitiei consumului de droguri la copii, ca si asupra implicarii acestora în productia si traficul ilicit de droguri; evaluarea permanenta a acestor situatii, a progreselor realizate, a dificultatilor întâmpinate si, respectiv, a obiectivelor propuse pentru viitor;

e) dezvoltarea unui sistem de informare publica care sa reduca toleranta în ceea ce priveste consumul de droguri si sa ajute la recunoasterea primelor simptome de consum de droguri, mai ales în rândul copiilor.

(4) Institutiile prevazute la alin. (3) se vor asigura ca opiniile copiilor sunt luate în considerare la elaborarea strategiilor antidrog.

SECTIUNEA a 3-a

Protectia copilului împotriva abuzului sau neglijentei

Art. 89. - (1) Prin abuz asupra copilului se înțelege orice actiune voluntara a unei persoane care se afla într-o relatie de raspundere, încredere sau de autoritate fata de acesta, prin care este periclitata viata, dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala, integritatea corporala, sanatatea fizica sau psihica a copilului.

(2) Prin neglijarea copilului se înțelege omisiunea, voluntara sau involuntara, a unei persoane care are responsabilitatea cresterii, îngrijirii sau educarii copilului de a lua orice masura subordonata acestei responsabilitati, fapt care pune în pericol viata, dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala, integritatea corporala, sanatatea fizica sau psihica a copilului.

Art. 90. - Sunt interzise aplicarea pedepselor fizice sub orice forma, precum si privarea copilului de drepturile sale de natura sa puna în pericol viata, dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala, integritatea corporala, sanatatea fizica sau psihica a copilului, atât în familie cât si în orice institutie care asigura protectia, îngrijirea si educarea copiilor.

Art. 91. - (1) Orice persoana care, prin natura profesiei sau ocupatiei sale, lucreaza direct cu un copil si are suspiciuni în legatura cu existenta unei situatii de abuz sau de neglijare a acestuia este obligata sa sesizeze serviciul public de asistenta sociala sau directia generala de asistenta sociala si protectia copilului în a carei raza teritoriala a fost identificat cazul respectiv.

(2) Pentru semnalarea cazurilor de abuz sau de neglijare a copilului, la nivelul fiecarei directii generale de asistenta sociala si protectia copilului se înfiinteaza obligatoriu telefonul copilului, al carui numar va fi adus la cunostinta publicului.

Art. 92. - În vederea asigurarii protectiei speciale a copilului abuzat sau neglijat, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului este obligata:

a) sa verifice si sa solutioneze toate sesizarile privind cazurile de abuz si neglijare, inclusiv cele venite din partea asistentilor familiari;

b) sa asigure prestarea serviciilor prevazute la art. 107, specializate pentru nevoile copiilor victime ale abuzului sau neglijarii si ale familiilor acestora.

Art. 93. - Pentru verificarea sesizarilor privind cazurile de abuz si neglijare a copilului, reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului au drept de acces, în conditiile legii, în sediile persoanelor juridice, precum si la domiciliul persoanelor fizice care au în îngrijire sau asigura protectia unui copil. Pentru efectuarea acestor verificari, organele de politie au obligatia sa sprijine reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului.

Art. 94. - (1) Reprezentantii persoanelor juridice, precum si persoanele fizice care au în îngrijire sau asigura protectia unui copil sunt obligati sa colaboreze cu reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului si sa ofere toate informatiile necesare pentru solutionarea sesizarilor.

(2) În situatia în care, în urma verificarilor efectuate, reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului stabilesc ca exista motive temeinice care sa sustina existenta unei situatii de pericol iminent pentru copil, datorata abuzului si neglijarii, si nu întâmpina opozitie din partea persoanelor prevazute la alin. (1), directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului instituie masura plasamentului în regim de urgenta. Prevederile art. 58-60, art. 64 alin. (3) si ale art. 66 se aplica în mod corespunzator.

(3) În situatia în care persoanele prevazute la alin. (1) refuza sau împiedica în orice mod efectuarea verificarilor de catre reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia

copilului, iar acestia stabilesc ca exista motive temeinice care sa sustina existenta unei situatii de pericol iminent pentru copil, datorata abuzului si neglijarii, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sesizeaza instanta judecatoreasca, solicitând emiterea unei ordonante presedintiale de plasare a copilului în regim de urgenta la o persoana, la o familie, la un asistent maternal sau într-un serviciu de tip rezidential, licentiat în conditiile legii. Prevederile art. 58-60 si ale art. 64 alin. (3) se aplica în mod corespunzator.

(4) În termen de 48 de ore de la data executarii ordonantei presedintiale prin care s-a dispus plasamentul în regim de urgenta, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sesizeaza instanta judecatoreasca pentru a decide cu privire la: înlocuirea plasamentului în regim de urgenta cu masura plasamentului, decaderea totala sau partiala din exercitiul drepturilor parintesti, precum si cu privire la exercitarea drepturilor parintesti.

Art. 95. - (1) În cadrul procesului prevazut la art. 94 alin. (3) si (4), se poate administra, din oficiu, ca proba, declaratia scrisa a copilului referitoare la abuzul sau neglijarea la care a fost supus. Declaratia copilului poate fi înregistrata, potrivit legii, prin mijloace tehnice audio-video. Înregistrările se realizeaza în mod obligatoriu cu asistenta unui psiholog.

(2) Acordul copilului este obligatoriu pentru realizarea înregistrării declaratiei sale.

(3) Daca instanta judecatoreasca apreciaza necesar, aceasta îl poate chema pe copil în fata ei, pentru a-l audia. Audierea are loc numai în camera de consiliu, în prezenta unui psiholog si numai dupa o prealabila pregatire a copilului în acest sens.

Art. 96. - În cazul în care abuzul sau neglijarea a fost savârsita de catre persoane care, în baza unui raport juridic de munca sau de alta natura, asigurau protectia, cresterea, îngrijirea sau educatia copilului, angajatorii au obligatia sa sesizeze de îndata organele de urmarire penala si sa dispuna îndepartarea persoanei respective de copiii aflati în grija sa.

Art. 97. - În institutiile publice sau private, precum si în serviciile de tip rezidential, publice sau private, care asigura protectia, cresterea, îngrijirea sau educarea copiilor, este interzisa angajarea persoanei împotriva careia a fost pronuntata o hotarâre judecatoreasca definitiva si irevocabila pentru savârsirea, cu intentie, a unei infractiuni.

SECTIUNEA a 4-a

Protectia copilului împotriva rapirii sau oricaror forme de traficare

Art. 98. - (1) Ministerul Administratiei si Internelor si Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului, în colaborare cu Ministerul Educatiei si Cercetarii, vor efectua demersurile necesare pentru adoptarea tuturor masurilor legislative, administrative si educative destinate asigurării protectiei efective împotriva oricaror forme de trafic intern sau international al copiilor, în orice scop sau sub orice forma, inclusiv de catre propriii parinti.

(2) În acest scop, autoritatile publice mentionate la alin. (1) au responsabilitatea elaborării unei strategii la nivel national pentru prevenirea si combaterea acestui fenomen, inclusiv a unui mecanism intern de coordonare si monitorizare a activitatilor întreprinse.

SECTIUNEA a 5-a

Protectia copilului împotriva altor forme de exploatare

Art. 99. - (1) Copilul are dreptul la protectie împotriva oricarei forme de exploatare.

(2) Institutiile si autoritatile publice, potrivit atributiilor lor, adopta reglementari specifice si aplica masuri corespunzatoare pentru prevenirea, între altele:

- a) transferului ilicit si a nereturnării copilului;
- b) încheierii adoptiilor, nationale ori internationale, în alte scopuri decât interesul superior al copilului;
- c) exploatarei sexuale si a violentei sexuale;
- d) rapirii si traficării de copii în orice scop si sub orice forma;
- e) implicării copiilor în conflicte armate;
- f) dezvoltării fortate a talentelor copiilor în dauna dezvoltării lor armonioase, fizice si mentale;
- g) exploatarei copilului de catre mass-media;
- h) exploatarei copilului în cadrul unor cercetari ori experimente stiintifice.

CAPITOLUL VII

Institutii si servicii cu atributii în protectia copilului

SECTIUNEA 1

Institutii la nivel central

Art. 100. - Monitorizarea respectarii principiilor si drepturilor stabilite de prezenta lege si de [Conventia](#) Organizatiei Natiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificata prin Legea [nr. 18/1990](#), republicata, precum si coordonarea si controlul activitatii de protectie si promovare a drepturilor copilului se realizeaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului, organ de specialitate al administratiei publice centrale, cu personalitate juridica, aflat în subordinea Ministerului Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei.

Art. 101. - Apararea drepturilor si libertatilor copilului în raporturile acestuia cu autoritatile publice cu scopul de a promova si de a îmbunătăti conditia copilului se realizeaza si prin institutia Avocatul Poporului.

SECTIUNEA a 2-a

Institutii si servicii la nivel local

Art. 102. - Autoritatile administratiei publice locale au obligatia sa garanteze si sa promoveze respectarea drepturilor copiilor din unitatile administrativ-teritoriale, asigurând prevenirea separarii copilului de parintii sai, precum si protectia speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de îngrijirea parintilor sai.

Art. 103. - (1) Autoritatile administratiei publice locale au obligatia de a implica colectivitatea locala în procesul de identificare a nevoilor comunitatii si de solutionare la nivel local a problemelor sociale care privesc copiii.

(2) În acest scop pot fi create structuri comunitare consultative cuprinzând, dar fara a se limita, oameni de afaceri locali, preoti, cadre didactice, medici, consilieri locali, politisti. Rolul acestor structuri este atât de solutionare a unor cazuri concrete, cât si de a raspunde nevoilor globale ale respectivei colectivitati.

(3) Mandatul structurilor comunitare consultative se stabileste prin acte emise de catre autoritatile administratiei publice locale.

(4) Pentru a-si îndeplini rolul pentru care au fost create, structurile comunitare consultative vor beneficia de programe de formare în domeniul asistentei sociale si protectiei copilului.

Art. 104. - (1) În subordinea consiliului judetean si, respectiv, a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti functioneaza comisia pentru protectia copilului, ca organ de specialitate al acestora, fara personalitate juridica, având urmatoarele atributii principale:

- a) stabilirea încadrării în grad de handicap si orientarea scolara a copilului;
- b) pronuntarea, în conditiile prezentei legi, cu privire la propunerile referitoare la stabilirea unei masuri de protectie speciala a copilului;
- c) solutionarea cererilor privind eliberarea atestatului de asistent maternal;
- d) alte atributii prevazute de lege.

(2) Organizarea si metodologia de functionare a comisiei pentru protectia copilului se reglementeaza prin hotarâre a Guvernului.

Art. 105. - (1) Serviciul public specializat pentru protectia copilului, existent în subordinea consiliilor judetene si a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, precum si serviciul public de asistenta sociala de la nivelul judetelor si sectoarelor municipiului Bucuresti se reorganizeaza ca directie generala de asistenta sociala si protectia copilului.

(2) Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului este institutie publica cu personalitate juridica, înfiintata în subordinea consiliului judetean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, care preia, în mod corespunzator, functiile serviciului public de asistenta sociala de la nivelul judetului si, respectiv, atributiile serviciului public de asistenta sociala de la nivelul sectoarelor municipiului Bucuresti.

(3) Institutia prevazuta la alin. (2) exercita în domeniul protectiei drepturilor copilului atributiile prevazute de prezenta lege, precum si de alte acte normative în vigoare.

(4) Structura organizatorica, numarul de personal si finantarea directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului se aproba prin hotarâre a consiliului judetean, respectiv a consiliului

local al sectorului municipiului Bucuresti, care o înfiinteaza, astfel încât sa asigure îndeplinirea în mod corespunzator a atributiilor ce îi revin, precum si realizarea deplina si exercitarea efectiva a drepturilor copilului.

(5) Atributiile si regulamentul-cadru de organizare si functionare ale directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului se aproba prin hotarâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei.

Art. 106. - (1) Serviciile publice de asistenta sociala organizate la nivelul municipiilor si oraselor, precum si persoanele cu atributii de asistenta sociala din aparatul propriu al consiliilor locale comunale îndeplinesc în domeniul protectiei copilului urmatoarele atributii:

- a)** monitorizeaza si analizeaza situatia copiilor din unitatea administrativ-teritoriala, precum si modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea si sintetizarea datelor si informatiilor relevante;
- b)** realizeaza activitatea de prevenire a separarii copilului de familia sa;
- c)** identifica si evalueaza situatiile care impun acordarea de servicii si/sau prestatii pentru prevenirea separarii copilului de familia sa;
- d)** elaboreaza documentatia necesara pentru acordarea serviciilor si/sau prestatiilor si acorda aceste servicii si/sau prestatii, în conditiile legii;
- e)** asigura consilierea si informarea familiilor cu copii în întretinere asupra drepturilor si obligatiilor acestora, asupra drepturilor copilului si asupra serviciilor disponibile pe plan local;
- f)** asigura si urmaresc aplicarea masurilor de prevenire si combatere a consumului de alcool si droguri, de prevenire si combatere a violentei în familie, precum si a comportamentului delincent;
- g)** viziteaza periodic la domiciliu familiile si copiii care beneficiaza de servicii si prestatii;
- h)** înainteaza propuneri primarului, în cazul în care este necesara luarea unei masuri de protectie speciala, în conditiile legii;
- i)** urmaresc evolutia dezvoltarii copilului si modul în care parintii acestuia își exercita drepturile si își îndeplinesc obligatiile cu privire la copilul care a beneficiat de o masura de protectie speciala si a fost reintegrat în familia sa;

j) colaboreaza cu directia generala de asistenta sociala si protectia copilului în domeniul protectiei copilului si transmite acesteia toate datele si informatiile solicitate din acest domeniu.

(2) La nivelul sectoarelor municipiului Bucuresti, atributiile prevazute la alin. (1) sunt exercitate de directia generala de asistenta sociala si protectia copilului.

Art. 107. - (1) Pentru prevenirea separarii copilului de parintii sai, precum si pentru realizarea protectiei speciale a copilului separat, temporar sau definitiv, de parintii sai, se organizeaza si functioneaza urmatoarele tipuri de servicii:

- a)** servicii de zi;
- b)** servicii de tip familial;
- c)** servicii de tip rezidential.

(2) Regulamentul-cadru pentru organizarea si functionarea serviciilor prevazute la alin. (1) se aproba prin hotarâre a Guvernului.

Art. 108. - (1) Serviciile de zi sunt acele servicii prin care se asigura mentinerea, refacerea si dezvoltarea capacitatilor copilului si ale parintilor sai, pentru depasirea situatiilor care ar putea determina separarea copilului de familia sa.

(2) Accesul la aceste servicii se realizeaza în baza planului de servicii sau, dupa caz, a planului individualizat de protectie, în conditiile prezentei legi.

Art. 109. - Serviciile de tip familial sunt acele servicii prin care se asigura, la domiciliul unei persoane fizice sau familii, cresterea si îngrijirea copilului separat, temporar sau definitiv, de parintii sai, ca urmare a stabilirii în conditiile prezentei legi a masurii plasamentului.

Art. 110. - (1) Serviciile de tip rezidential sunt acele servicii prin care se asigura protectia, cresterea si îngrijirea copilului separat, temporar sau definitiv, de parintii sai, ca urmare a stabilirii în conditiile prezentei legi a masurii plasamentului.

(2) Fac parte din categoria serviciilor de tip rezidential centrele de plasament si centrele de primire a copilului în regim de urgenta.

(3) Sunt considerate servicii de tip rezidential si centrele maternale.

(4) Serviciile de tip rezidential care apartin autoritatilor administratiei publice se organizeaza numai în structura directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, în regim de componente functionale ale acestora, fara personalitate juridica.

(5) Serviciile de tip rezidential se organizeaza pe model familial si pot avea caracter specializat în functie de nevoile copiilor plasati.

Art. 111. - (1) Pentru asigurarea prevenirii separarii copilului de parintii lui, consiliile locale ale municipiilor, oraselor, comunelor si sectoarelor municipiului Bucuresti au obligatia sa organizeze, în mod autonom sau prin asociere, servicii de zi, potrivit nevoilor identificate în comunitatea respectiva.

(2) În situatia în care consiliul local nu identifica resurse financiare si umane suficiente pentru a organiza serviciile prevazute la alin. (1), la cererea acestuia, consiliul judetean va asigura finantarea necesara înfiintarii acestor servicii. Consiliul local asigura finantarea cu pâna la 50% a cheltuielilor de functionare a acestor servicii, cota-parte si cuantumul total al acestor cheltuieli fiind stabilite anual prin hotarâre a consiliului judetean.

Art. 112. - Pentru asigurarea protectiei speciale a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai, consiliul judetean si, respectiv, consiliul local al sectorului municipiului Bucuresti au obligatia sa organizeze, în mod autonom sau prin asociere, servicii de tip familial si de tip rezidential, potrivit nevoilor identificate la nivelul unitatii lor administrativ-teritoriale. În functie de nevoile evaluate ale copiilor plasati, consiliul judetean poate organiza si dezvolta si servicii de zi.

CAPITOLUL VIII

Organisme private

Art. 113. - (1) Organismele private care pot desfasura activitati în domeniul protectiei drepturilor copilului si al protectiei speciale a acestuia sunt persoane juridice de drept privat, fara scop patrimonial, constituite si acreditate în conditiile legii.

(2) În desfasurarea activitatilor prevazute la alin. (1), organismele private acreditate se supun regimului de drept public prevazut de prezenta lege, precum si de reglementarile prin care aceasta este pusa în executare.

Art. 114. - Organismele private legal constituite si acreditate pot înfiinta, organiza si dezvolta serviciile de prevenire a separarii copilului de familia sa, precum si de protectie speciala a copilului, prevazute la art. 107, numai pe baza licentei eliberate de Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului.

CAPITOLUL IX

Licentierea si inspectia serviciilor de prevenire a separarii copilului de familia sa, precum si a celor de protectie speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai

Art. 115. - (1) Autoritatile publice sau organismele private autorizate pot înfiinta, organiza si dezvolta servicii de prevenire a separarii copilului de familia sa, precum si servicii de protectie speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai, prevazute de prezenta lege, numai daca au obtinut licenta de functionare pentru serviciul respectiv, eliberata de Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului.

(2) Licenta de functionare prevazuta la alin. (1) se acorda pe baza îndeplinirii standardelor minime obligatorii elaborate pentru serviciile de prevenire a separarii copilului de familia sa, precum si pentru serviciile de protectie speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai. Standardele se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului si se aproba prin ordin al secretarului de stat.

Art. 116. - Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului efectueaza inspectii periodice cu privire la modul în care autoritatile publice sau organismele private autorizate respecta standardele prevazute la art. 110.

Art. 117. - Conditii si procedura de acordare, retragere, anulare sau suspendare a licentei prevazute la art. 115, precum si conditiile si procedura de efectuare a inspectiilor prevazute la art. 116 se stabilesc prin hotarâre a Guvernului.

CAPITOLUL X

Finantarea sistemului de protectie a copilului

Art. 118. - (1) Prevenirea separarii copilului de familia sa, precum si protectia speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai se finanteaza din urmatoarele surse:

- a) bugetul local al comunelor, oraselor si municipiilor;
- b) bugetele locale ale judetelor, respectiv ale sectoarelor municipiului Bucuresti;
- c) bugetul de stat;
- d) donatii, sponsorizari si alte forme private de contributii banesti, permise de lege.

(2) Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului poate finanta programe de interes national pentru protectia si promovarea drepturilor copilului, din fonduri alocate de la bugetul de stat cu aceasta destinatie, din fonduri externe rambursabile si nerambursabile, precum si din alte surse, în conditiile legii.

Art. 119. - (1) Pentru fiecare copil fata de care s-a luat masura plasamentului se acorda o alocatie lunara de plasament, în cuantum de 670.000 lei, care se indexeaza prin hotarâre a Guvernului. De aceasta alocatie beneficiaza si copilul pentru care a fost instituita tutela, în conditiile legii.

(2) Alocatia se plateste persoanei sau reprezentantului familiei care a luat în plasament copilul sau tutorelui.

(3) Alocatia de plasament se suporta de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei.

Art. 120. - Cheltuielile pentru plata salariilor sau a indemnizatiilor asistentilor maternali, precum si cele legate de aplicarea prevederilor Legii [nr. 326/2003](#) privind drepturile de care beneficiaza copiii si tinerii ocrotiti de serviciile publice specializate pentru protectia copilului, mamele protejate în centre maternale, precum si copiii încredintati sau dati în plasament la asistenti maternali profesionisti se suporta de la bugetul judetului, respectiv de la bugetul sectorului municipiului Bucuresti, si se gestioneaza de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului.

Art. 121. - (1) Primarii acorda prestatii financiare exceptionale, în situatia în care familia care îngrijeste copilul se confrunta temporar cu probleme financiare determinate de o situatie exceptionala si care pune în pericol dezvoltarea armonioasa a copilului.

(2) Prestatiile exceptionale se acorda cu prioritate copiilor ale caror familii nu au posibilitatea sau capacitatea de a acorda copilului îngrijirea corespunzatoare ori ca urmare a necesitatii suportarii unor cheltuieli particulare destinate mentinerii legaturii copilului cu familia sa.

(3) În functie de fiecare caz în parte, primarul decide, prin dispozitie, cu privire la acordarea prestatiei financiare exceptionale si cuantumul acesteia.

Art. 122. - Cuantumul maxim, precum si conditiile de acordare a prestatiilor financiare exceptionale se stabilesc prin hotarâre a consiliului local.

Art. 123. - Prestatiile financiare exceptionale pot fi acordate si sub forma de prestatii în natura, pe baza dispozitiei primarului, constând, în principal, în alimente, îmbracaminte, manuale si rechizite sau echipamente scolare, suportarea cheltuielilor legate de transport, procurarea de proteze, medicamente si alte accesorii medicale.

CAPITOLUL XI

Reguli speciale de procedura

Art. 124. - (1) Cauzele prevazute de prezenta lege privind stabilirea masurilor de protectie speciala sunt de competenta tribunalului de la domiciliul copilului.

(2) Daca domiciliul copilului nu este cunoscut, competenta revine tribunalului în a carui circumscriptie teritoriala a fost gasit copilul.

Art. 125. - (1) Cauzele prevazute la art. 124 se solutioneaza în regim de urgenta, cu citarea reprezentantului legal al copilului, a directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului si cu participarea obligatorie a procurorului.

(2) Audierea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani este obligatorie si se face cu respectarea prevederilor art. 24, cu exceptia cauzelor care privesc stabilirea unei masuri de protectie speciala pentru copilul abuzat sau neglijat; în acest caz, audierea copilului se face cu respectarea prevederilor art. 95 alin. (3).

(3) Termenele de judecata nu pot fi mai mari de 10 zile.

(4) Partile sunt legal citate daca citatia le-a fost înmânata cel putin cu o zi înainte de judecarii.

Art. 126. - (1) Hotărârile prin care se soluționează fondul cauzei se pronunță în ziua în care au luat sfârșit dezbaterile.

(2) În situații deosebite, pronunțarea poate fi amânată cel mult două zile.

Art. 127. - (1) Hotărârea instanței de fond este executorie și definitivă.

(2) Hotărârea se redactează și se comunică părților în termen de cel mult 10 zile de la pronunțare.

Art. 128. - Termenul de recurs este de 10 zile de la data comunicării hotărârii.

Art. 129. - Dispozițiile prezentei legi referitoare la procedura de soluționare a cauzelor privind stabilirea măsurilor de protecție specială se completează în mod corespunzător cu prevederile **Codului** de procedura civilă.

Art. 130. - (1) În toate cauzele care privesc aplicarea prezentei legi, direcția generală de asistență socială și protecția copilului de la domiciliul copilului sau în a cărei rază administrativ-teritorială a fost găsit copilul întocmește și prezintă instanței raportul referitor la copil, care va cuprinde date privind:

a) personalitatea, starea fizică și mentală a copilului;

b) antecedentele sociomedicale și educaționale ale copilului;

c) condițiile în care copilul a fost crescut și în care a trăit;

d) propuneri privind persoana, familia sau serviciul de tip rezidențial în care ar putea fi plasat copilul;

e) orice alte date referitoare la creșterea și educarea copilului, care pot servi soluționării cauzei.

(2) În toate cauzele care privesc stabilirea, înlocuirea ori încetarea măsurilor de protecție specială stabilite de prezenta lege pentru copilul care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal se va întocmi un raport și din partea serviciului de reintegrare și supraveghere de pe lângă instanța judecătorească.

Art. 131. - Cauzele care privesc aplicarea prezentei legi sunt scutite de taxa judiciară de timbru și de timbru judiciar.

CAPITOLUL XII

Răspunderi și sancțiuni

Art. 132. - (1) Îndemnul ori înlesnirea practicării cersetoriei de către un minor sau tragerea de foloase de pe urma practicării cersetoriei de către un minor se pedepsește cu închisoare de la 1 la 3 ani.

(2) Recrutarea ori constrângerea unui minor la cersetorie se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani.

(3) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) sau (2) este săvârșită de un părinte sau de reprezentantul legal al minorului, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 5 ani, pentru fapta prevăzută la alin. (1), și de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi, pentru fapta prevăzută la alin. (2).

Art. 133. - Fapta părintelui sau a reprezentantului legal al unui copil de a se folosi de acesta pentru a apela în mod repetat la mila publicului, cerând ajutor financiar sau material, se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani și interzicerea unor drepturi.

Art. 134. - (1) Nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 36 alin. (2), art. 48 alin. (4) și art. 91 constituie abatere disciplinară gravă și se sancționează potrivit legii.

(2) Nerespectarea obligației prevăzute la art. 36 alin. (2), art. 87 alin. (3) teza întâi constituie abatere disciplinară.

Art. 135. - (1) Constituie contravenții următoarele fapte:

a) nerespectarea obligației prevăzute la art. 9 alin. (1), în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi;

b) nerespectarea obligației prevăzute la art. 9 alin. (2);

c) nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 10 alin. (1) și (3);

d) nerespectarea obligației prevăzute la art. 11 alin. (1);

e) necomunicarea de către organele de poliție a rezultatelor verificărilor specifice privind identitatea mamei în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (3);

f) neefectuarea de către serviciul public de asistență socială a declarației de înregistrare a nașterii, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (6);

g) nerespectarea obligației prevăzute la art. 11 alin. (7);

h) nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 13 și la art. 18 alin. (3);

- i) nerespectarea prevederilor art. 22 alin. (2)-(4) si ale art. 83;
 - j) nerespectarea obligatiei prevazute la art. 96.
- (2) Contravenitiile prevazute la alin. (1) se sanctioneaza astfel:
- a) cu amenda de la 1.000.000 lei la 3.000.000 lei, cele prevazute la lit. a), c), g) si h);
 - b) cu amenda de la 2.000.000 lei la 5.000.000 lei, cea prevazuta la lit. f);
 - c) cu amenda de la 3.000.000 lei la 6.000.000 lei, cele prevazute la lit. b), d) si j);
 - d) cu amenda de la 5.000.000 lei la 15.000.000 lei, cele prevazute la lit. e) si i).
- (3) Constatarea contravenitiilor si aplicarea sanctiunii se fac de catre persoane anume desemnate dintre cele cu atributii de control din:
- a) Ministerul Sanatatii, pentru contravenitiile de la alin. (1) lit. a), c) si d);
 - b) Ministerul Administratiei si Internelor, pentru contravenitiile de la alin. (1) lit. b), e), h) si i);
 - c) Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului, pentru contravenitia de la alin. (1) lit. j);
 - d) consiliul judetean, respectiv consiliul local al sectorului municipiului Bucuresti, pentru contravenitiile de la alin. (1) lit. f) si g).
- Art. 136.** - Contravenitiilor prevazute la art. 135 le sunt aplicabile prevederile Ordonantei Guvernului [nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravenitiilor, aprobata cu modificari si completari prin Legea [nr. 180/2002](#), cu modificarile ulterioare.

CAPITOLUL XIII

Dispozitii tranzitorii si finale

- Art. 137.** - În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului va reevalua împrejurarile care au stat la baza masurilor de protectie dispuse de comisia pentru protectia copilului si, dupa caz, va solicita instituirea tutelei sau stabilirea unei masuri de protectie speciala, în conditiile prezentei legi.
- Art. 138.** - Centrele de plasament, centrele de primire în regim de urgenta si centrele maternale organizate în structura fostelor servicii publice specializate pentru protectia copilului se reorganizeaza prin hotarârea consiliului judetean, respectiv a consiliului local al sectoarelor municipiului Bucuresti în structura directiei generale de asistenta sociala din subordinea consiliului judetean, respectiv a consiliului local al sectoarelor municipiului Bucuresti, în regim de componente functionale ale acestora, fara personalitate juridica.
- Art. 139.** - (1) Serviciile de zi destinate prevenirii situatiilor ce pun în pericol securitatea si dezvoltarea copilului, înfiintate de consiliile judetene, precum si personalul care deserveste aceste servicii se transfera consiliilor locale pe teritoriul carora acestea functioneaza.
- (2) Fac exceptie de la prevederile alin. (1) serviciile de zi specializate pentru copilul abuzat sau neglijat, care se considera de interes judetean.
- (3) În situatia în care serviciile prevazute la alin. (1) fac parte dintr-un complex de servicii care are ca obiect de activitate si protectia copilului în regim rezidential, respectiv centru de plasament, centru de primire în regim de urgenta sau centru maternal, transferul se realizeaza numai daca este posibila separarea patrimoniului si a personalului.
- (4) Consiliile locale au obligatia sa pastreze destinatia si structura de personal a serviciilor preluate.
- (5) Transferul prevazut la alin. (1) se realizeaza pe baza de protocol încheiat între consiliul judetean si consiliul local.
- Art. 140.** - Personalul didactic si didactic auxiliar, transferat potrivit art. 46 din Ordonanta de urgenta a Guvernului [nr. 26/1997](#) privind protectia copilului aflat în dificultate, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, care la data intrarii în vigoare a prezentei legi este încadrat cu acest statut în cadrul serviciilor publice specializate pentru protectia copilului, îsi pastreaza statutul.
- Art. 141.** - În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, consiliile judetene, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, Ministerul Sanatatii, Ministerul Administratiei si Internelor si Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului au obligatia sa desemneze persoanele dintre cele cu atributii de control, care vor constata contravenitiile si vor aplica sanctiunile mentionate în prezentul capitol.
- Art. 142.** - (1) Pe data intrarii în vigoare a prezentei legi se abroga:
- a) [art. 88](#) din Codul familiei;

b) Ordonanta de urgenta a Guvernului [nr. 26/1997](#) privind protectia copilului aflat în dificultate, republicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 276 din 24 iulie 1998, cu modificarile si completarile ulterioare, cu exceptia art. 20;

c) Hotarârea Guvernului [nr. 604/1997](#) privind criteriile si procedurile de autorizare a organismelor private care desfasoara activitati în domeniul protectiei copilului, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 280 din 16 octombrie 1997;

d) Ordonanta de urgenta a Guvernului [nr. 123/2001](#) privind reorganizarea comisiei pentru protectia copilului, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 643 din 15 octombrie 2001, aprobata cu modificari prin Legea [nr. 71/2002](#);

e) lit. A a alin. (2) al art. 3 din [Regulamentul-cadru](#) de organizare si functionare a serviciului public de asistenta sociala, aprobat prin Hotarârea Guvernului [nr. 90/2003](#), publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 81 din 7 februarie 2003, cu modificarile ulterioare.

(2) Se modifica în mod corespunzator dispozitiile referitoare la înregistrarea nasterii copilului abandonat de mama în spital, cuprinse în Legea [nr. 119/1996](#) cu privire la actele de stare civila, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 282 din 11 noiembrie 1996, cu modificarile si completarile ulterioare.

(3) Pe data intrarii în vigoare a prezentei legi se abroga orice alte dispozitii contrare.

Art. 143. - (1) Formarea initiala în domeniul protectiei drepturilor copilului este obligatorie pentru toate categoriile profesionale din sistem si pentru cei care au atributii decizionale privitoare la copil.

(2) Educatia permanenta si formarea profesionala continua în domeniul protectiei speciale a copilului se asigura pentru toate categoriile profesionale din sistem.

(3) Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului împreuna cu Ministerul Educatiei si Cercetarii, Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei, Ministerul Sanatatii, precum si, dupa caz, cu celelalte institutii publice si private interesate vor asigura formarea initiala si continua a personalului care, în exercitarea sarcinilor ce îi revin, intra în contact cu domeniul protectiei si promovarii drepturilor copilului.

Art. 144. - (1) La angajarea personalului de educatie, protectie si îngrijire din cadrul institutiilor publice si private, care, prin natura profesiei, intra în contact cu copilul, se va prezenta în mod obligatoriu si o expertiza neuropsihiatrica.

(2) Anual personalul prevazut la alin. (1) este evaluat din punct de vedere psihologic.

(3) Rapoartele privind expertizele neuropsihiatrice, precum si rapoartele de evaluare psihologica se pastreaza conform legii la dosarul personal al salariatului.

Art. 145. - (1) Regulamentele proprii ale persoanelor juridice care desfasoara activitati de protectie a copilului vor specifica expres regulile stabilite pentru a asigura exercitarea drepturilor si îndeplinirea îndatoririlor pe care le au copiii, în conformitate cu vârsta, sanatatea si gradul de maturitate al acestora.

(2) Aceste regulamente vor fi expuse într-un loc vizibil, astfel încât sa permita accesul copiilor si informarea lor adecvata.

Art. 146. - Prevederile prezentei legi se completeaza cu alte reglementari care se refera la drepturile copilului, inclusiv cu prevederile cuprinse în conventiile si tratatele internationale la care România este parte.

Art. 147. - Elaborarea proiectelor de acte normative care fac referire la oricare dintre drepturile copilului prevazute de prezenta lege se realizeaza obligatoriu cu avizul Autoritatii Nationale pentru Protectia Drepturilor Copilului.

Art. 148. - (1) Prezenta lege intra în vigoare la 1 ianuarie 2005, cu exceptia prevederilor art. 17 alin. (2), art. 19 alin. (3), art. 84 alin. (2), art. 104 alin. (2), art. 105 alin. (5), art. 107 alin. (2) si art. 117, care intra în vigoare la 3 zile de la data publicarii prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Procedura de întoarcere a copiilor în tara, de identificare a parintilor sau altor reprezentanti legali ai copiilor, modul de avansare a cheltuielilor ocazionate de întoarcerea în tara a acestora, precum si serviciile de protectie speciala, publice sau private, competente sa asigure protectia în regim de urgenta a copiilor aflati în strainatate, care, din orice motive, nu sunt însotiti de parinti sau de un alt reprezentant legal ori nu se gasesc sub supravegherea legala a unor persoane din strainatate, prevazuta la art. 19 alin. (3), se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie.

(3) Organizarea si metodologia de functionare a comisiei pentru protectia copilului, prevazuta la art. 104 alin. (2), se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie.

(4) Regulamentul-cadru pentru organizarea si functionarea serviciilor prevazute la art. 107 alin. (2) se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie.

(5) Conditiiile si procedura de acordare, retragere, anulare sau suspendare a licentei prevazute la art. 115, precum si conditiile si procedura de efectuare a inspectiilor prevazute la art. 116 se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie.

(6) Procedura referitoare la exercitarea dreptului copilului ai carui parinti locuiesc în state diferite de a întretine relatii personale si contacte directe cu acestia, prevazuta la art. 17 alin. (2), se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie împreuna cu Ministerul Afacerilor Externe.

(7) Tipurile de servicii specializate, prevazute la art. 84 alin. (2), ce se asigura pe toata durata aplicarii masurilor destinate copilului care savârseste fapte penale si nu raspunde penal, pentru a-i asista pe copii în procesul de reintegrare în societate, precum si standardele referitoare la modalitatea de asigurare a acestor servicii se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie în colaborare cu Ministerul Justitiei.

(8) Atributiile si Regulamentul-cadru de organizare si functionare a directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, prevazute la art. 105 alin. (5), se elaboreaza de catre Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei.

Aceasta lege a fost adoptata de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor [art. 75](#) si ale [art. 76](#) alin. (1) din Constitutia României, republicata.

PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR
NATULUI
VALER DORNEANU
ROIU

PRESEDINTELE SE
NICOLAE VACA

Bucuresti, 21 iunie 2004.
Nr. 272.